

Рецензія-відгук
на освітньо-професійну програму
«Філологія» (мова і література англійська)
для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 035 «Філологія»,
яка реалізується в Закарпатському угорському інституті
імені Ференца Ракоці II

Нинішні пріоритети державної політики в галузі освіти, зокрема в галузі філології, зоріентовують ЗВО на підготовку фахівців з високим інтелектуальним потенціалом, розвинутими фаховими компетенціями, здатними до самореалізації і саморозвитку. Забезпечити реалізацію поставлених стратегічних завдань може тільки фахівець, який має ґрунтовні професійні знання, володіє розвинутими вміннями і навичками вміло здійснювати взаємодію і спроможний ефективно використовувати новітні технології. Освітньо-професійна програма «Філологія» (мова і література англійська) для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» передбачає підготовку фахівців з набуттям ними компетентностей, які дозволяють розв'язувати комплексні, складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, а саме в діяльності, пов'язаній з аналізом, творенням (зокрема перекладом) і оцінюванням письмових та усних текстів різних жанрів і стилів, організацією успішної комунікації різними мовами.

Освітньо-професійна програма, як показує аналіз, чітко структурована. Освітньо-професійна програма спрямована на підготовку майбутніх фахівців, що володіють фундаментальними знаннями, вміннями та навичками з філології, методики навчання іноземних мов, літературознавства та перекладу, сучасних методів організації та проведення науково-дослідницької діяльності з фаху, вміють застосовувати інформаційно-комунікаційні технології для повноцінної реалізації їх професійних функцій. Основний фокус програми розробники акцентують на підготовці фахівця, який може виконувати професійні функції вчителя / викладача англійської мови і літератури у закладах загальної середньої та вищої освіти, перекладача.

Програма містить необхідний опис придатностей випускників до працевлаштування та подальшого навчання, викладання та оцінювання, програмних компетентностей (інтегральної, загальних, фахових), програмних результатів навчання тощо.

Для майбутнього викладача англійської мови і літератури важливі здатності орієнтуватися в основних тенденціях суспільного життя, мовної, літературної освіти та визначати власну позицію, вивчати, критично осмислювати й

упроваджувати у власну педагогічну та наукову діяльність передовий український та світовий досвід відомих науковців та вчителів з метою вибору шляхів вирішення проблем в освітньому процесі; навички ефективно проєктувати (відбирати, структурувати зміст навчального матеріалу, розробляти навчально-методичні комплекси), проводити різні види занять, самостійну роботу за фахом в закладах освіти з урахуванням знань про індивідуально-вікові особливості молоді, виконувати комплексний дослідницький проєкт з актуальних проблем філології, методики та інших, суміжних із філологією, галузей знань; брати участь в різних формах наукової комунікації (конференції, круглі столи, дискусії).

Запропоновані для обов'язкового вивчення освітні компоненти, такі як: «Методика навчання іноземних мов», «Вибрані розділи англійської філології» та «Лінгвокраїнознавство» є обґрунтованими й логічними. По-перше, «Методика навчання іноземних мов» розкриває теоретичні, практичні, організаційні аспекти навчання іноземних мов як спілкування в діалозі культур, інноваційні методичні технології, репрезентує сучасний погляд на навчання видів мовленнєвої діяльності, формування соціокультурної компетенції учнів, студентів особливості навчання у закладах середньої та вищої освіти. По-друге, «Вибрані розділи англійської філології» передбачає вивчення лексикології, стилістики й теорії та практики перекладу. Лексикологія досліджує системний характер лексичних явищ, їх тісний зв'язок та взаємозумовленість із граматичною будовою мови, семантику лексики й граматики, теорію опозицій у вивченні лексики, використання дистрибутивного і трансформативного аналізу. Стилїстика англійської мови характеризує систему стилістичних засобів, їх природу та функції в різних мовних стилях, а також принципи їх декодування у плані інтерпретації тексту. Теорія та практика перекладу надає студентами теоретичні знання і практичні вміння й навички, необхідні для здійснення перекладацької діяльності у двох напрямках: з англійської мови угорською / українською і з угорської / української англійською. Лінгвокраїнознавство є важливим і невід'ємним компонентом загальнофілологічної підготовки майбутнього фахівця в галузі англійської філології, перекладача. Для майбутнього фахівця-перекладача надзвичайно важливим є знання особливостей соціально-культурних аспектів англійської мови, що дають можливість орієнтуватися у складних культурологічних реаліях при перекладі текстів різних жанрів. Вивчення лінгвокраїнознавства розширює кругозір та ерудицію студентів, розвиваючи такі специфічні вміння як навик лінгвокультурологічного аналізу тексту, вміння користуватися культурологічними довідниками, словниками, посібниками. Усі ці навички формують у студента вміння працювати самостійно, створюють умови для розвитку потреби у самоосвіті. При цьому розвиваються пізнавальна та комунікативна функції мислення, здібності до таких логічних операцій як аналіз,

синтез, зіставлення. Знання загальнолюдських понять, регіональних особливостей, національно-специфічних рис культури народів світу є неодмінною умовою спілкування. Вивчення аспектів історії та культури, соціальних та політичних явищ, порівняння їх з відповідними аспектами життя України надасть студентам можливість простежити динамічний характер мовних процесів, удосконалити розуміння та використання англійської мови.

Перелік компонентів освітньо-професійної програми є логічно послідовним, а склад вибіркових дисциплін програми періодично оновлюється з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності. Програма передбачає проведення виробничих практик, захист магістерських робіт.

Розроблена освітньо-професійна програма «Філологія» (мова і література англійська) ґрунтується на положеннях Закону України «Про вищу освіту» (2014 р.), зокрема статтях, які визначають сутність освітньо-професійної програми, особливості другого (магістерського) рівня, компетентнісний підхід до організації навчання. Її реалізація дозволить якісно підготувати фахівців, які здатні компетентно вирішувати складні завдання інноваційного та дослідницького характеру в галузі мовно-літературної освіти або у процесі навчання, що передбачає проведення наукових досліджень.

Рецензент:

доктор педагогічних наук, доцент,
професор кафедри германської філології
та перекладознавства

Хмельницького національного університету

К.М. Скиба